

**Kodeks poslovnog
ponašanja
MobiLitas d.o.o.
Požarevac**

Sadržaj:

O nama	str. 3
MobiLitas u brojkama	str. 4
Poruka direktora	str. 5
Brend osnova	str. 6
Standardi kojima težimo	str. 7
Primena vrednosti u praksi	str. 8
Ukazivanje na nepravilnosti	str. 9
Očuvanje bezbednosti i zdravlja	str. 10
Zaštita podataka o ličnosti	str. 11
Sprečavanje korupcije	str. 12
Pokloni i gostoprimstvo	str. 13
Poštena konkurencija	str. 14
Izbegavanje sukoba interesa	str. 15
Korišćenje društvenih medija	str. 16
Korišćenje opreme	str. 17
Zaštita naših informacija.....	str. 18
Politički neutralna kompanija	str. 19
Postupanje sa dobavljačima	str. 20
Promovisanje ljudskih prava	str. 21
Tačnost finansijskih izveštaja	str. 22
Prijava nepravilnosti	str. 23

O nama

Kao jedan od najstarijih, ali i najznačajnijih prevoznika u Srbiji, kompanija Litas godinama je bila sinonim za pouzdanu i odgovornu transportnu kompaniju.

Od 1945. godine do danas, prešli smo milione kilometara i prevezli nebrojeno zadovoljnih korisnika. Prošli smo i dug put usavršavanja i inovacija, bogato lokalno znanje dopunjavali značajnim međunarodnim iskustvom i standardima. Naši glavni prodajni atributi su: pouzdanost, bezbednost, komfor i čistoća, dobar odnos cene i kvaliteta, profesionalno vozačko osoblje, inovacije i standardi koje unosimo u transportnu industriju, zadržavajući fokus na potrebama naših korisnika

Bez obzira na izazove na putu, mi smo uvek vođeni ispravnim vrednostima i najboljim praksama. Kada izaberete MobiLitas, znate da ste uvek u sigurnim rukama, i na pravom putu ka bezbednom i udobnom putovanju.

MobiLitas - Uvek na pravom putu.

MOBILITAS *u brojevima*

300 autobusa

32 miliona putnika

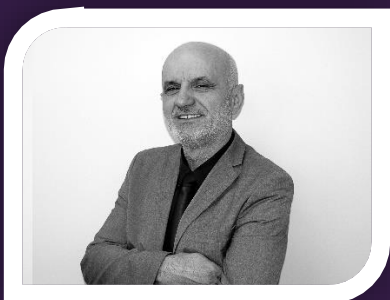
25,7 EUR m

600 zaposlenih

18 miliona km

Poštovane Kolege,

Kompanija MobiLitas je ponosna na svoju poslovnu istoriju. Razvili smo procedure, koje većina konkurencije nema i najviše standarde poslovanja u Srbiji. Pioniri smo inovacija i postavljamo standarde.

U trenutku kada otvaramo novo poglavlje našeg razvoja, želim da naglasim svoju posvećenost daljoj **primeni najviših standarda poslovne etike u svim našim poslovima.**

Ovaj **Kodeks poslovnog ponašanja** svima nama treba da posluži kao vodič koji definiše šta naša kompanija smatra etičnim poslovanjem, prihvaćenim vrednostima i principima, odnosno primerenom poslovnom praksom. Donošenje ispravne odluke nije uvek lako, ni jednostavno. U takvim okolnostima potrebno je da svi zaposleni razumeju i znaju šta kompanija očekuje od njih u smislu etičkih normi i vrednosti.

Svrha Kodeksa je da pruži pomoć u donošenju ispravnih odluka, čak i ako niste sigurni koji pravac delovanja je odgovarajući. Zato ovaj Kodeks poslovnog ponašanja, bez izuzetaka, obavezuje sve zaposlene u kompaniji, direktore, kao i rukovodioce svih nivoa.

Molim vas da odvojite vreme i pažljivo pročitate ovaj Kodeks da biste pravilno razumeli standarde i na koji način se oni odnose na posao koji obavljate. Najvažnije je zapamtiti sledeće: ako nešto nije u redu, odmah na to ukažite. Obratite se svom neposredno nadređenom ili Menadžeru zaduženom za usklađenost sa propisima – ili ako radije želite da prijavite anonimno, pošaljite e-poruku na **poverenje@mobilitas.rs**

Negoslav Jovanović
Direktor kompanije MobiLitas d.o.o.

Brand Foundation

Naša Vizija

Naša vizija je da dodatno osnažimo našu poziciju i dobru reputaciju i postanemo brend kome se veruje. Težimo da ostanemo sinonim za mobilnost, pouzdanost, bezbednost i komfor.

Ne putuju samo naši putnici. Od 1945. godine i mi se nalazimo na neprekidnom putovanju rasta i unapređivanja. Radom na sebi, težimo kreiranju trajnih veza sa našim korisnicima. Na tom putu, gradimo dugoročna partnerstva i bazu lojalnih mušterija, sa kojima zajedno putujemo ka budućnosti mobilnosti. Ono što je sigurno je da nikad ne stajemo i da smo uvek u pokretu.

Naša Misija

Svakim pređenim kilometrom nastojimo da osiguramo bezbednost i komfor putnika, podržimo razvoj naših zaposlenih i doprinesemo lokalnoj zajednici

Svakim prevezenim kilometrom posvećeni smo :

Našim putnicima i poslovnim partnerima (kompanijama i lokalnim samoupravama) – svesni da postojimo upravo zbog njih, njihove potrebe stavljamo na prvo mesto i radimo na poboljšanju kvaliteta naših usluga

Našim zaposlenima – oni su srž i snaga kompanije i najbolji brend ambasadori. Posvećeni smo njihovom profesionalnom i ličnom razvoju i zadovoljstvu

Lokalnim zajednicama u kojima poslujemo – podržavamo razvoj lokalnih zajednica i ekologiju, održivim poslovanjem, inovacijama i CSR projektima

Standardi kojima težimo

Raditi u kompaniji MobiLitas znači raditi po najvišim etičkim standardima. Mi radimo i ponašamo se na iskren, etički i pošten način.

✓ **Poštujemo zakon**

Uvek postupamo zakonito, pošteno i sa integritetom.

Mi poštujemo sve zakone, propise i standarde izbegavamo sukobe interesa. Ovo se podjednako odnosi na sve sa kojima radimo: na korisnike, poslovne partnere, zaposlene i vlasnike.

✓ **Mi primenjujemo politike kompanije**

Te politike nam omogućavaju da primenimo zakon na odgovarajući način

– i takođe da svi imamo na raspolaganju odgovarajuće procese, obuku i podršku.

✓ **Rukovodimo se proklamovanim vrednostima**

Uvek pružamo više našim klijentima, i uvek imamo principe koji nas usmeravaju, čak i kada smo suočeni sa poteškoćama, ili kada nije jasno koji je „ispravan način postupanja“.

Ukoliko niste sigurni koji je ispravan način postupanja, ovih šest pitanja mogu da vam pomognu. Postavite ova pitanja sebi ili porazgovarajte sa nekim o njima:

1. Da li je to zakonito?
2. Da li je to u skladu sa našim politikama i smernicama?
3. Da li to demonstrira naše vrednosti?
3. Šta bi moje kolege, menadžer ili porodica mislili o tome?
5. Kad bi o tome bio objavljen novinski članak, u kom svetlu bi prikazivao mene i kompaniju MobiLitas?
6. Kako bih se osećao/osećala ako bi se meni to dogodilo?

Kodeks poslovnog ponašanja je obavezujući za sve zaposlene u kompaniji MobiLitas, koji su dužni da primenjuju standarde propisane u ovom dokumentu.

Isto očekujemo i od naših poslovnih partnera

Kada sa nama saraduju, od svih naših poslovnih partnera očekujemo da se ponašaju u skladu sa ovim Kodeksom poslovnog ponašanja. To postizemo tako što od njih zahtevamo da potpišu naš Kodeks ponašanja za poslovne partnere, čime ih podstičemo da uvedu slične etičke principe u svojim kompanijama.

Primena naših vrednosti u praksi

Sledeće vrednosti usmeravaju naše postupanje u svemu što radimo:

NEGUJEMO JEDINSTVO I TIMSKU KULTURU - Prioritet treba dati timskoj jedinstvenosti i kulturi putem poštovanja, odgovornosti i saradnje.

POSVEĆENOST NAŠIM PUTNICIMA - Prevazilazimo očekivanja i prilagođavamo poslovanje potrebama naših putnika i poslovnih partnera.

BEZBEDNOST I ODGOVORNOST - Bezbednost, tačnost i pouzdanost su najviši prioriteti sa potpunom odgovornošću u svim segmentima poslovanja.

PROFESIONALIZAM, INOVACIJE I IZVRSNOST - Postavljamo standarde industrije profesionalizmom, inovacijama i izvrsnošću.

STICANJE POVERENJA - Odgovornim i profesionalnim poslovanjem gradimo odnos poverenja sa korisnicima i poslovnim partnerima.

Ukazivanje na nepravilnosti

Ukoliko bilo ko od nas uoči nešto što nije u redu, veoma je važno odmah ukazati na problem. (Ovo se ponekad zove „uzbunjivanje“ ili „razotkrivanje“.) Ukazivanje na nepravilnosti pomaže u zaustavljanju prestupa i kriminalnih radnji. **Ukazivanje štiti sve nas – kako kompaniju MobiLitas tako i naše klijente i naše kolege.**

Zapamtite:

- ✓ **Prijavite nepravilnost onome u koga imate najviše poverenja**

Uobičajeno je da se za takve stvari obratite menadžeru, ali to može da bude i neka druga osoba – ili možete da pošaljite e-poruku na poverenje@mobilitas.rs.

- ✓ **Nije neophodno da posedujete sve činjenice**

Ako vam se čini da nešto nije u redu, to je dovoljan razlog da nam se obratite kako bismo mi pokrenuli dalju istragu. U redu je ako se ispostavi da niste u pravu. Mi bismo uvek radije da znamo.

- ✓ **Možete nam se obratiti i anonimno ako želite**

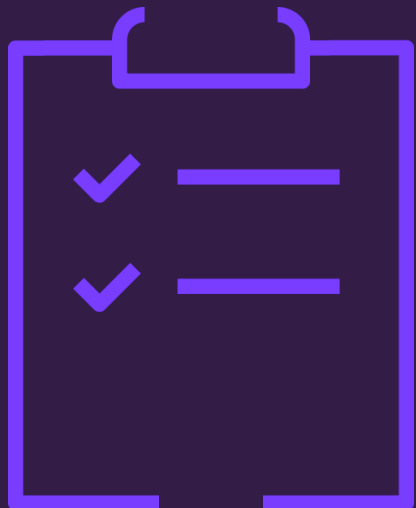
U tom slučaju koristite gore navedenu adresu e-pošte poverenje@mobilitas.rs.

- ✓ **Mi štitimo one koji ukazuju na nepravilnosti**

Iskreno podržavamo one koji ukazuju na nepravilnosti – a i zakon vas takođe štiti.

Sve dok su vaše nedoumice iskrene i postupate sa dobrim namerama, ni slučajno neće biti nikakvih negativnih posledica po vas.

Očuvanje bezbednosti i zdravlja

Očuvanje zdravlja naših korisnika usluga i zaposlenih je od ogromne važnosti. Posvećeni smo ostvarivanju najbolje prakse što se tiče bezbedne i zdrave radne sredine, vozila, opreme i sistema. To postizemo delimično kroz naše procese, a delimično kroz našu kulturu odgovornog pristupa očuvanju zdravlja i bezbednosti, i smatramo da smo svi odgovorni za to.

To činimo tako što:

Primenjujemo **naših deset EHS** usmeravajućih principa pri svakodnevnom obavljanju poslova. Učimo iz svojih uspeha, ali i iz incidenata, i delimo sa drugima ono što smo naučili. Postavljamo merljive ciljeve i uključujemo ih u naše poslovne planove.

Svako od nas ima svoju ulogu, pri čemu je važno:

✓ Biti dobro informisan

Postarati se da razumete i pratite bezbednosna uputstva koja se odnose na vašu ulogu.

✓ Pružati primer drugima

Biti pozitivan uzor drugima.

✓ Reagovati odlučno

Da li ste primetili nešto što je nebezbedno? Odmah preduzmite odgovarajuće mere.

✓ Znajte kada da kažete ne.

Nikada ne pristajte da radite ono za šta niste obučeni ili nemate dovoljno znanja da uradite na bezbedan način.

Zaštita podataka o ličnosti

Priroda našeg posla je takva da je često potrebno da mi, ili druga preduzeća koje rade u naše ime, od pojedinaca prikupljamo njihove lične podatke (odnosno „podatke o ličnosti“). Od vitalne je važnosti da naši klijenti, partneri i zaposleni imaju poverenja da ćemo sa tim podacima raspolagati pažljivo, čuvati ih na siguran način i koristiti ih pošteno.

Postoje strogi zakoni o čuvanju i upotrebi ličnih podataka. Moramo biti u stanju da dokažemo da poštujemo Zakon o zaštiti podataka. Ovi propisi obezbeđuju da se svi podaci koji se tiču postojeće osobe koju je moguće identifikovati pomoću njih – bilo da se radi o štampanim ili digitalnim podacima tretiraju na odgovarajući način.

To posebno znači da podaci o ličnosti:

- ✓ Moraju biti prikupljeni samo za predviđenu namenu;
- ✓ Prikupljaju se isključivo relevantni podaci;
- ✓ Moraju da budu tačni i ažurni;
- ✓ Mogu da se zadržavaju samo onoliko koliko je to potrebno;
- ✓ Zaštićeni su od gubitka ili oštećenja.

Šta to sve znači za nas?

Moramo biti u stanju da jasno i spremno pokažemo da kompanija MobiLitas kao i svi dobavljači informacionih i usluga prenosa podataka, poštuju zakone o zaštiti podataka.

Oni koji rade sa partnerima kompanije MobiLitas moraju jasno da naznače da se svi lični podaci koji se prikupljaju u naše ime obrađuju na ispravan način i da se na odgovarajući način mogu identifikovati kao vlasništvo kompanije MobiLitas.

Ukoliko vaša uloga podrazumeva raspolaganje ličnim podacima

Morate biti spremni da dokažete da su vaši podaci prikupljeni u skladu sa zakonom.

Takođe ste odgovorni za svaku treću stranu koja radi sa podacima u vaše ime

Sprečavanje korupcije

Imamo politiku nulte tolerancije prema podmićivanju i korupciji.

Korupcija je nezakonita i ima štetan uticaj na ekonomiju, kompanije i zajednice, uništava poverenje i prebacuje rezultate rada, resurse i novac u pogrešne ruke.

Naša odgovornost je da ukažemo na nepravilnosti i prijavimo sve sumnjive aktivnosti.

Svi možemo pomoći da se izbegnu situacije u kojima može doći do korupcije.

✓ **Dobro upoznajte svoje dobavljače.**

Postarajte se da sprovedete poslovnu analizu (due diligence) svih dobavljača – pogotovo onih koji pružaju usluge u naše ime. Vaš tim za nabavke će vas uputiti kako da to učinite.

✓ **Nikada ne vršite direktno plaćanje službenicima u zamenu za dobijanje dozvola ili licenci.**

Koristite samo zakonski dozvoljene načine da ubrzate proces ili donošenje rutinskih odluka i nikada ne „podmazujte posao“ – čak i ako je to sasvim „uobičajen način poslovanja“. Ukoliko niste sigurni, razgovarajte sa rukovodiocem sektora za pravne poslove.

✓ **Razmislite o tome kako vaši postupci mogu da budu protumačeni.**

Isto tako je važno da legitimni postupci ne budu pogrešno protumačeni kao podmićivanje – posebno prilikom davanja poklona, pružanja gostoprimstva, ili davanja donacija u dobrotvorne svrhe.

✓ **Posebno budite pažljivi kada ste u kontaktu sa javnim službenicima.** Postarajte se da se uvek ponašate otvoreno, pošteno i transparentno.

Pokloni i gostoprimstvo

Davanje i primanje skromnih poklona kao i organizovanje zabava, obroka ili putovanja, (zajedničkim imenom „gostoprimstvo“) je važan deo negovanja odnosa sa poslovnim partnerima. Ali ono nikako ne treba da utiče – ili čak da stvara utisak da utiče – na odluke koje donosimo.

Donošenje odluka, dodeljivanje ugovora ili davanje obećanja kao odgovor na razmenu poklona ili gostoprimstva je oblik podmićivanja.

Mi to ne radimo.

Kada dajete poklone:

- ✓ **Nikada kao poklon nemojte da dajete gotovinu** ili gotovinske ekvivalente (kao što su vaučeri).
- ✓ **Dobro proverite pre nego što date poklon državnom službeniku.** Prvo se posavetujte sa svojim Menadžerom zaduženim za usklađenost sa propisima.

Kada primate poklone:

- ✓ **Odbijte poklone u** obliku gotovine ili novčanih ekvivalenata.
- ✓ **Vodite evidenciju.** Ubeležite svaki dobijeni poklon u evidenciju poklona.
- ✓ **Odbijte bilo šta što je skupo.** Takvi pokloni su retko kad prikladni.
- ✓ **Odbijte sve što drugima može izgledati kao mito,** čak i ako to nije.
- ✓ **Ako ste u nedoumici, nemojte primiti poklon.** Ako mislite da legitiman poklon može da utiče na vaše odluke, odbijte ga.
- ✓ **Dobro razmotrite ponuđena putovanja u inostranstvo.** Posavetujte se sa vašim Menadžerom zaduženim za usklađenost sa propisima, pre nego što prihvatite takav poklon.

Poštena konkurencija

Mi verujemo u poštenu i zdravu konkurenciju.

Verujemo da tržišna konkurencija kompanijama pruža najbolji podsticaj da budu inovativne i efikasne. To za posledicu ima ponudu širih i boljih izbora za klijente i u krajnjoj liniji pomaže korisnicima da dobiju najbolje usluge po najpovoljnijim cenama.

Postoje zakoni koji istovremeno pospešuju konkurentsko nadmetanje i sprečavaju antikonkurentsko ponašanje tj. „zakoni o zaštiti konkurencije“ ili „antimonopolski zakoni“.

Mi ćemo se uvek snažno boriti da osvojimo nove poslove – ali ćemo to uvek činiti na pošten način, uz poštovanje zakona, i sa integritetom.

Mere koje preduzimamo da bismo obezbedili poštenu konkurenciju:

- ✓ **Nikada ne pristajemo na nameštanje cena ili dogovore** o podeli tržišta.
- ✓ **Nikada ne diskutujemo o svojim ili cenama** prevoza svojih konkurenata.
- ✓ **Nikad ne primenjujemo nepravedne strategije** –kao što su preniske cene da bi odvratili konkurente od ulaska na tržište.

Izbegavanje sukoba interesa

Sukob interesa nastaje kada se nešto što lično želimo razlikuje od onoga što ide u korist kompanije MobiLitas. Ovo nam može otežati da delujemo, ili otežati da drugi uoče da delujemo, u najboljem interesu kompanije MobiLitas.

Sukobi interesa mogu biti situacije kao na primer kada neki vaš prijatelj konkuriše za posao gde vi obavljate razgovore sa kandidatima, ili kada član porodice lica koje je zaposleno u kompaniji MobiLitas radi za kompaniju koja je direktni konkurent ili poseduje akcije kompanije dobavljača.

Svi mi imamo dužnost da na poslu donosimo odluke što nepristrasnije i da izbegavamo sukobe interesa ukoliko do njih dođe – čak i ako ne smatramo da će ti sukobi uticati na naše odluke.

Ukoliko smatrate da se nalazite u situaciji koja predstavlja sukob interesa:

- ✓ **Okončajte svoje učešće.** Distancirajte se odmah od takve situacije.
- ✓ **Prijavite sukob interesa svom neposredno nadređenom i Menadžeru za usklađenost sa propisima što je pre moguće.**

Ukoliko niste sigurni da li ste u sukobu interesa, postavite sebi sledeća pitanja:

- ✓ **Da li biste vi ili član vaše porodice ostvarili ličnu korist od toga?** Ukoliko biste imali koristi – ili ukoliko postoji makar samo mogućnost za to – onda postoji sukob interesa.
- ✓ **Kako bi eventualno izgledalo nekome sa strane?** Ukoliko je moguće da oni tu situaciju vide kao sukob interesa, morate postupiti kao da on stvarno postoji.
- ✓ **Razgovarajte sa svojim neposredno nadređenim.**

Nemojte sami donositi odluku. Biće vam potrebna izričita dozvola da nastavite da radite u tom području, a možda ćete ubuduće ponovo morati da razmotrite postojanje sukoba ukoliko dođe do promena.

Korišćenje društvenih medija

Ovih dana veb sajtovi društvenih medija predstavljaju sastavni deo života većine ljudi. Oni su odličan način da promovišemo posao koji obavljamo i da sarađujemo sa zajednicama koje opslužujemo. Ali kao i bilo koji drugi vid komunikacije, moramo biti pažljivi pri njihovoj upotrebi. Naročito zato što je u društvenim medijima granica između „privatnog“ i „javnog“ često zamagljena ili se na nju zaboravlja.

Ukoliko o kompaniji MobiLitas govorite onlajn, morate da imate dozvolu da delite sadržaje o kompaniji MobiLitas sa drugima. To se odnosi na informacije klasifikovane kao „otvorene“ ili „interne“. Podaci koji su poverljivi i strogo poverljivi nikada se ne smeju objavljivati u društvenim medijima.

Ne smete da predstavljate sopstvene stavove kao „stavove kompanije MobiLitas“ Uvek jasno naznačite da govorite u svoje ime, a ne u ime kompanije MobiLitas.

Ne zaboravite, naše vrednosti važe – online potpuno isto kao i u stvarnom životu

To posebno znači da ne smete slati, primati ili deliti bilo šta što je opsceno, klevetničko ili diskriminišuće, ili što ima za cilj da iznervira, uznemiri ili zastraši druge osobe.

Prijavite zloupotrebe Tretirajte onlajn zloupotrebe, kršenja zaštite podataka ili bilo koji drugi sličan problem podjednako ozbiljno kao da se dešava u „stvarnom svetu“.

Šta sve spada u „društvene medije“?

Bilo koji način objavljivanja ili deljenja informacija digitalnim putem – što uključuje veb sajtove kao što su Facebook i Twitter i aplikacije kao što su Snapchat i WhatsApp, ili bilo koji drugi forum, online soba za ćaskanje itd.

Korišćenje opreme MobiLitas d.o.o.

Mi vam obezbeđujemo pojedine ili sve alatke koje su vam potrebne za obavljanje posla. Tu može biti uključena oprema kao što su računari ili telefoni, informacije kao što su ID brojevi ili korisnički podaci za prijavljivanje na naše sisteme. Ove stavke zovemo „sredstva“.

Ukoliko koristite sredstva kompanije MobiLitas, morate da:

✓ Čuvate naša sredstva

Kad je u pitanju oprema, to znači, na primer, da je ne ostavljate bez nadzora na javnom mestu. Kad su u pitanju informacije, to znači da ne delite sa drugima svoje podatke za prijavljivanje na naše sisteme i da koristite jake lozinke.

✓ Odmah ih vratite u slučaju da to od vas bude zatraženo.

Mi ćemo vas uvek zamoliti da vratite sva naša sredstva kad prestanete da radite za nas. Ali to od vas takođe možemo zatražiti u bilo kom trenutku.

✓ Kada se to od vas bude zahtevalo, izbrišite informacije o kompaniji MobiLitas sa vaših ličnih uređaja.

Pojedinci mogu koristiti sopstvene uređaje za obavljanje posla. Kada odlazite iz kompanije, morate izbrisati sve informacije o kompaniji MobiLitas. To od vas takođe možemo zatražiti u bilo kom trenutku.

Zaštita naših informacija

Mi stvaramo, skladištimo i delimo ogromnu količinu informacija. Veliki deo je moguće bezbedno deliti sa drugima; jedan deo smete deliti samo sa onima u koje imate poverenje. A jedan deo tih informacija je izuzetno osetljive prirode i njima moramo pažljivo rukovati. Da bismo sebi olakšali i pravilno i konzistentno koristili informacije, primenjujemo četvorostepeni sistem klasifikacije. On se podjednako primenjuje kako na štampane, tako i na usmene ili elektronske informacije.

Svaka pojedinačna informacija treba da bude klasifikovana od strane autora ili vlasnika.
Informacije mogu biti:

1. Otvorene

Ovo su informacije koji su javno dostupne svima.

Primeri: reklamni materijali, veb sajtovi, zvanične objave u društvenim medijima itd.

1. Interne

Ovo su informacije koji su dostupne samo zaposlenima u kompaniji MobiLitas i partnerima od poverenja koji su potpisali sporazum o neobelodanjivanju.

Primeri: izveštaji o upravljanju kompanijom, interne tehničke publikacije, politike itd.

1. Poverljive

Ovo su informacije koji su osetljive i mogu da nanesu štetu kompaniji MobiLitas u slučaju objavljivanja.

Ukoliko rukujete poverljivim informacijama, vodite računa da one u svakom trenutku budu zaštićene (npr. lozinkama).

Primeri: pregovarački stavovi, procene konkurencije, podaci o ličnosti

1. Strogo poverljive

Ovo su informacije koje su u toj meri osetljive da mogu da nanesu veliku štetu kompaniji MobiLitas u slučaju objavljivanja.

Ove informacije moraju uvek da budu pod strogom kontrolom. (Ako naiđete na bilo kakve dokumente sa oznakom strogo poverljivo, odmah o tome obavestite svog menadžera).

MobiLitas kao politički neutralna kompanija

Nismo povezani ni sa jednom političkom partijom i ne dajemo donacije u političke svrhe.

Kako bi mogli da pružamo najbolje moguće usluge našim klijentima, važno je da damo doprinos svojim učešćem u diskusijama koje utiču na pitanja kao što su transportna politika i zakonodavstvo, kao i na druge teme koje mogu uticati na naše poslovanje ili na naše klijente i zajednice koje opslužujemo. Ovo činimo tako što saopštavamo naše stavove brojnim grupama – uključujući vlade, regulatorna tela i strukovna udruženja.

Postoje strogi propisi u vezi sa političkim angažmanom i lobiranjem. Ukoliko ste uključeni u proces lobiranja ili ste u redovnom kontaktu sa zakonodavcima morate da razumete i sledite ove propise. Ovo uključuje uslove vezane za transparentnost i izveštavanje.

Ukoliko želite da se politički kandidujete:

Zajednice su jače kada su ljudi uključeni u demokratski proces. Ali u političke aktivnosti možete da se upustite samo kao privatno lice, koristeći sopstvene resurse i ako drugima jasno stavite do znanja da su stavovi koje zastupate lično vaši, a ne stavovi kompanije MobiLitas. Ukoliko planirate da se kandidujete za zvaničnu političku funkciju, obavestite o tome svog menadžera.

Kako postupamo sa našim dobavljačima

Izbor partnera i dobavljača od kojih nabavljamo i sa kojima sarađujemo – i način na koji sa njima poslujemo – može značajno da utiče na životnu sredinu, ekonomije i zajednice u kojima poslujemo.

Mi imamo niz principa u vezi sa „odgovornom nabavkom“. Ovi principi osiguravaju da naše poslovne odluke imaju pozitivan uticaj kroz promovisanje inovacija, efikasnu upotrebu resursa i poboljšanje života onih koji učestvuju u lancu nabavke.

Tu spada:

- ✓ **Promovisanje održivih ekoloških praksi**

Da bi smo unapredili bezbednost i uticaj naših vozila na životnu sredinu, naši tenderi sadrže obavezne minimalne standarde. Naše dobavljače redovno podvrgavamo proverama na ove standarde.

- ✓ **Postupanje kao katalizator procesa obnove**

Dobre transportne veze mogu biti važna osnova za razvoj mesta u kojima je ugodno živeti i raditi.

Promovisanje ljudskih prava

U nekim delovima sveta, pojedini ljudi su primorani da rade u uslovima u kojima se krše njihova ljudska prava. To se često naziva „prinudni rad“ ili „moderno ropstvo“.

Primeri uključuju slučajeve kad je neko primoran da plati naknadu da bi mogao da radi ili kada mu oduzmu pasoš kao uslov za rad. Moderno ropstvo takođe može da se odnosi na nasilje, seksualnu eksploataciju ili korišćene dečije radne snage.

Mi poštujemo ljudska prava svih koji rade za nas. I pošto često moramo da se oslonimo na partnere koji u naše ime zapošljavaju i obučavaju kadrove, važno je da se pobrinemo da zaštitimo ljudska prava onih koji postupaju u tom svojstvu.

Šta preduzimamo da bismo sprečili kršenje ljudskih prava:

- ✓ Vršimo rigorozne provere. Vodimo računa da svi naši partneri posluju u skladu sa etičkim standardima.

Uvek smo na oprezu:

- ✓ Vodimo računa da svi oni čije uloge mogu da budu ugrožene mogu blagovremeno da uoče faktore rizika i znake potencijalne opasnosti.

Zašto je tačnost finansijskih izveštaja važna

Postoje strogi zakoni i standardi koji kompanijama nalažu koje knjigovodstvene evidencije treba da vode i koje finansijske izveštaje treba da podnose – kao što su godišnji finansijski izveštaji. Ovi finansijski izveštaji moraju verno i tačno da prikazuju stanje naših finansija – uključujući podatke kao, na primer, da li kompanija MobiLitas ostvaruje profit ili gubitak, gde smo investirali i koliko novca smo pozajmili. Ove izveštaje proveravaju nezavisni revizori.

Tačno računovodstvo nam takođe omogućava da sprečavamo finansijska krivična dela, kao što su pranje novca ili utaja poreza. To su sve veoma ozbiljni prestupi i primenjuju se veoma stroge kazne za kompanije i pojedince koji učestvuju u pranju novca ili utaji poreza.

Šta treba da uradimo:

- ✓ Veoma je važno da vodimo tačnu računovodstvenu evidenciju kako bismo poštovali zakone, kao i međunarodne računovodstvene standarde, kako bismo mogli ispravno da pripremimo finansijske izveštaje.
- ✓ Biti na oprezu što se tiče finansijskog kriminala znači da treba da sprovedemo odgovarajuće procene rizika i dubinsku analizu osoba i kompanija sa kojima saradujemo. Moramo biti svesni da kompanija MobiLitas ne toleriše utaju poreza i pomaganje pri utaji poreza.

Imate nedoumicu?

Ukažite na *nepravilnost*.

Hvala vam što ste izdvojili vreme da pročitate ovaj dokument. Veoma nam je važno da razumete kako da ga primenjujete u vašem svakodnevnom radu. Kršenje naših standarda poslovanja tretiramo veoma ozbiljno i disciplinski kažnjavamo ponašanje koje nije u skladu sa ovim standardima. I zapamtite, ako nešto nije kako treba, nemojte ćutati već upozorite na nepravilnosti.

Obratite se svom neposredno nadređenom, ili Menadžeru zaduženom za usklađenost sa propisima, ili ako želite anonimno da prijavite pošaljite e-poruku na poverenje@mobilitas.rs

Jana Elkhedr

Legal Manager